

I praksis antoges det, at udtrykket »fængsles« i denne bestemmelse alene sigtede til varetægtsfængsling, hvorefter fuldbyrdelse af fængselsstraf ikke krævede samtykke, jfr. således *Henning Matzen*: Den danske Statsforfatningsret II (4. udgave 1908) s. 315. Spørgsmålet var stærkt omtvistet under provisorietiden, hvor et flertal i folkettinget gjorde en modsat opfattelse gældende, og ved grundlovsrevisionen af 1915 ændredes derfor udtrykket »heftes for Gjæld, eheller fængsles eller tiltales« til den nugældende formulering »tiltales eller underkastes fængsling af nogen art«, se *Kn. Berlin*: Den danske Statsforfatningsret I (4. udgave 1937) s. 422, note 103.

Ved gennemførelsen af grundloven af 1953 blev formuleringen af bestemmelsen ændret. I betænkning afgivet af forfatningskommissionen af 1946, s. 38, anføres i bemærkningerne til grundlovsforslagets § 58 (den gældende grundlovs § 57):

»Paragraffen svarer til den gældende grundlovs § 56 med de ændringer, der følger af overgangen til etkammerssystemet og ophævelse af begrebet »rigsdagssamling«.

I nyere dansk juridisk litteratur er det fast antaget, at udtrykket »fængsling af nogen art« omfatter såvel varetægtsfængsling som afsoning af hæfte- og fængselsstraf, jfr. således Poul Andersen: Dansk Statsforfatningsret (1954) s. 302, Alf Ross, a.st., s. 364 og Max Sørensen a.st., s. 104.

Bestemmelsen i grundlovens § 57 må anses for begrundet i to hensyn, der dog til dels glider over i hinanden: (1) at sikre folketingsmedlemmers uafhængighed af regeringen, for så vidt som denne er afskåret fra at forulempe medlemmer af folkettingen ved at rejse mere eller mindre velbegrundede straffesager imod dem, og (2) at sikre folkettingen, at dets medlemmer har adgang til at deltage i folketingsarbejdet gennem deres personlige tilstedeværelse.

Justitsministeriet har på denne baggrund med vægten lagt på sidstnævnte hensyn hidtil antaget, at der burde indhentes fornyet samtykke efter grundlovens § 57 i forbindelse med nyvalg, således at ethvert nyt folketting kunne få lejlighed til at tage stilling til, om Mogens Glistrup (fortsat) skulle være underkastet strafferetlig forfølgning, således også Poul Andersen, a.st., side 304, men cfr. Alf Ross, a.st., side 364, note 25 og Max Sørensen, a.st., side 106, der giver udtryk for, at et

samtykke må dække hele den strafferetlige forfølgning (og Max Sørensen: »også afsoning af eventuel frihedsstraf«), uanset om der er afholdt nyvalg.

Den af folkettingen fulgte praksis er i overensstemmelse med justitsministeriets opfattelse, jfr. ovenfor pkt. 1.

Det er endvidere i praksis antaget, at folkettingens samtykke er nødvendigt for at opretholde en tiltale, der er rejst, inden den pågældende blev indvalgt i folkettingen.

Justitsministeriet har endelig i 1983 ud fra en formålsfortolkning antaget, at samtykke efter § 57 til tiltalerejsning næppe i sig selv kan antages at indebære samtykke til afsoning af en eventuel frihedsstraf, hvorfor særskilt samtykke til afsoning må indhentes, såfremt afsoning skal iværksættes, mens den pågældende er medlem af folkettingen. Denne opfattelse har folkettingen også lagt til grund i praksis i et enkelt tilfælde i 1974.

5. Der kan rejses spørgsmål om, hvorvidt en person, der er valgt til folkettingen, men hvis valgbarhed folkettingen endnu ikke har taget stilling til, kan anses for »medlem af folkettingen« og dermed nyde beskyttelse efter reglerne i grundlovens § 57.

Der ses ikke i forarbejderne til grundloven at være holdpunkter for at antage, at udtrykkene »folkettingen... sine medlemmers valg« i § 33, »Nyvalgt folketting« i § 35 og »medlem af folkettingen« i § 57 skal forstås forskelligt.

Som anført ovenfor følger det af forretningsordenens § 1, stk. 8, at medlemmer, hvis valg (endnu) ikke er godkendt, kan deltage i forhandlingen om den almindelige prøvelse af valgene og afgive stemme, »så længe deres eget valg ikke er forkastet eller godkendelsen udsat«. Det synes således nærmest forudsat, at alle, der er valgt, får lejlighed til at give møde i folkettingen.

Også formålet med bestemmelsen i grundlovens § 57 kan siges at tale for, at en person, der vælges til folkettingen, mens han afsoner en fængselsstraf, ikke kan underkastes fortsat frihedsstraf uden folkettingens samtykke.

Af mulig betydning for spørgsmålets besvarelse anfører Knud Berlin, Juristen 1936, side 184:

»... ved Grundloven af 1915 skete der jo som anført den Ændring, at vedkommende